

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

#Erasmus+

#Europejski Korpus Solidarności

Strategia na rzecz wdrażania priorytetu horyzontalnego *Transformacja Cyfrowa* w ramach programów Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności w działaniach Narodowej Agencji w Polsce

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Misja oraz cele	4
3. Działania NA	6
3.1. Promocja i upowszechnianie dobrych praktyk	6
3.2. Wsparcie beneficjentów i wnioskodawców	8
3.3. Eksperti	9
3.4. Rozwijanie potencjału NA	9
3.5. Działalność badawcza i współpraca instytucjonalna	10
Słowniczek.....	11

1. Wprowadzenie

Trwająca transformacja cyfrowa nieustannie wpływa na nasze społeczeństwo i gospodarkę. Dostarcza nowych sposobów uczenia się, szkolenia, pracy, jak również aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Technologie cyfrowe oferują wiele nowych możliwości, ulepszając procesy, które są trudne lub wręcz niemożliwe do wdrożenia przy użyciu tradycyjnych metod i narzędzi. Umiejętności i kompetencje cyfrowe są zaś podstawą włączenia społecznego, aktywnego obywatelstwa, produktywności, bezpieczeństwa i wzrostu. Edukacja i szkolenia w obszarze cyfrowym odgrywają coraz istotniejszą rolę.

Pandemia COVID-19 przyspieszyła już wcześniej odnotowywaną tendencję do wprowadzania metod uczenia zdalnego i hybrydowego. Odkryto nowe, innowacyjne metody organizowania przez uczniów i nauczycieli nauki i zajęć lekcyjnych oraz porozumiewania się online w sposób elastyczny i dostosowany do indywidualnych potrzeb. Równocześnie wykorzystanie technologii cyfrowych w edukacji ujawniło szereg wyzwań, jak również nierówności między tymi, którzy mają dostęp do technologii cyfrowych, a tymi, którzy go nie mają (w tym uczniami ze środowisk gorzej sytuowanych). Pojawiły się też wyzwania, jeśli chodzi o rozwój potencjału cyfrowego instytucji kształcenia i szkolenia, przeszkolenie nauczycieli i ogólnie poziom umiejętności i kompetencji cyfrowych.

Zmiany te wymagają zdecydowanych i skoordynowanych wysiłków na szczeblu UE na rzecz wspierania systemów kształcenia i szkolenia, aby umożliwić im sprostanie wyzwaniom, które pojawiły się lub nasiliły podczas pandemii COVID-19. Wysiłki te powinny jednocześnie służyć opracowaniu dalekosiężnej wizji dalszego rozwoju europejskiej edukacji cyfrowej.

Dostrzegając potrzeby wsparcia, zarówno w obszarze stosowania technologii cyfrowych przez nauczycieli¹, jak i podstawowych umiejętności cyfrowych uczniów², Komisja Europejska ogłosiła **Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021-2027**³. Jest to zaktualizowana strategia polityczna Unii Europejskiej, w której przedstawiono wspólną wizję edukacji cyfrowej w Europie, charakteryzującej się wysoką jakością i dostępną dla wszystkich. Plan ma wspierać dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia krajów UE do wymogów ery cyfrowej. Opiera się o realizację 14 zadań w podziale na dwa obszary priorytetowe: **wspieranie rozwoju wysoce efektywnego ekosystemu edukacji cyfrowej** oraz **poprawę kompetencji i umiejętności cyfrowych potrzebnych w dobie transformacji cyfrowej**.

¹ Zob. <https://www.oecd.org/en/about/programmes/talis.html>

² Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, *International Computer and Information Literacy Study (ICILS) in Europe, 2023 : main findings and educational policy implications*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/5221263>

³ Zob. <https://education.ec.europa.eu/pl/focus-topics/digital-education/action-plan>

Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej jest ważnym narzędziem umożliwiającym urzeczywistnienie wizji utworzenia do 2025 r. Europejskiego obszaru edukacji⁴. Pomaga również osiągnąć cele *Europejskiego programu na rzecz umiejętności*⁵ i planu działania na rzecz *Europejskiego filaru praw socjalnych*⁶ oraz cele przedstawione w komunikacie *Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie*⁷.

Kolejnym ważnym narzędziem do wdrażania polityki UE w obszarze kompetencji cyfrowych obywateli są **Europejskie Ramy Kompetencji Cyfrowych** (DigComp)⁸. Jest to swego rodzaju model określający umiejętności, które obywatele krajów członkowskich UE powinni posiadać, aby efektywnie funkcjonować w społeczeństwie opartym na wiedzy i technologii cyfrowej. Model składa się z pięciu obszarów kompetencji: Informacje i dane, Komunikacja i współpraca, Kreowanie treści, Bezpieczeństwo, Rozwiązywanie problemów.

Transformacja Cyfrowa ma swój wydzźwięk w polityce i działaniach na szczeblu krajowym. Realizując misję przygotowania obywateli do wyzwań społeczeństwa cyfrowego związanego z rozwojem informatyki i technologii cyfrowej, 12 września 2024 r. Rada Ministrów RP przyjęła uchwałę przyjmującą **Politykę Cyfrowej Transformacji Edukacji** (PCTE)⁹. Polityka opisuje działania niezbędne do przeprowadzenia cyfrowej transformacji edukacji w obliczu rewolucji cyfrowej, wyznacza ramy polityki państwa oraz działania, które są niezbędne do zmian w systemie edukacyjnym.

2. Misja oraz cele

Uwzględniając polityki europejskie w zakresie transformacji cyfrowej, jak również plany transformacji cyfrowej na szczeblu krajowym, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji powołuje krajową strategię wdrażania priorytetu horyzontalnego Transformacji Cyfrowej dla Polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (zwanej dalej NA).

Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie założeń programowych oraz dokumentów strategicznych powiązanych z programami Erasmus+ oraz Europejski Korpus Solidarności, tj.: **Erasmus+ Przewodnik po programie**¹⁰ oraz **Centralna Strategia wdrażania priorytetu**

⁴ Zob. <https://education.ec.europa.eu/pl/about-eea/the-eea-explained?>

⁵ Zob. https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda_en

⁶ Zob. https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/european-pillar-social-rights-building-fairer-and-more-inclusive-european-union/european-pillar-social-rights-action-plan_en

⁷ Zob. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en

⁸ Zob. <https://www.digcomp.pl/>

⁹ Zob. <https://dziennikustaw.gov.pl/M2024000081201.pdf>

¹⁰ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2025-02/erasmus-programme-guide-v2.2025_pl.pdf

Transformacji Cyfrowej w programach Erasmus+ i EKS¹¹. Przyjmując strategię na rzecz wdrażania priorytetu horyzontalnego *Transformacja Cyfrowa* w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, NA przyczynia się do efektywnej implementacji obydwu programów z uwzględnieniem troski o promocję i upowszechnianie rozwiązań cyfrowych. NA będzie realizatorem inicjatyw i mechanizmów wsparcia oferowanych w ramach ww. programów.

Realizując strategię NA będzie kierować się działaniami maksymalnie wykorzystującymi rozwiązania cyfrowe w celu usprawnienia procesów i obszarów działań, jednocześnie biorąc pod uwagę ryzyka, jakie mogą powstać w następujących aspektach:

- **Bezpieczeństwo i ochrona danych osobowych** – NA będzie przetwarzać wszystkie pozyskane dane osobowe z troską o poszanowanie przepisów RODO oraz zapewnienie niezbędnych rozwiązań proceduralnych i technicznych w celu bezpiecznego przechowywania wrażliwych informacji;
- **Zrównoważone korzystanie z technologii i rozwiązań cyfrowych** – NA będzie korzystać z rozwiązań cyfrowych w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem poszanowania środowiska, wybierając rozwiązania technologiczne o najwyższej efektywności energetycznej wspierającej zieloną gospodarkę;
- **Wykluczenie cyfrowe** – NA będzie wspierać inicjatywy zapewniające równy dostęp do technologii i rozwiązań cyfrowych, jednocześnie dbając o to, aby podejmowane działania nie wykluczały osób nieposiadających odpowiednich umiejętności cyfrowych;
- **Odpowiedzialne korzystanie i przeciwdziałanie dezinformacji** – NA będzie promować rozsądne korzystanie z zasobów internetowych, ich krytyczną analizę w celu przeciwdziałania dezinformacji, ostrożność wobec podejrzanych wiadomości (Phishing), jak również wspierać działania uświadamiające dotyczące higieny cyfrowej. NA będzie reagować na wszelkie podejrzenia działań mających na celu rozpowszechnianie nieprawdziwych, zmanipulowanych treści związanych z jej działalnością, w szczególności dotyczących programów przez nią zarządzanych. NA będzie reagować na konkretne przypadki dezinformacyjne poprzez publikowanie odpowiednich komunikatów prostujących fałszywe informacje oraz prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dla pracowników i beneficjentów. Szczególna uwaga zostanie poświęcona rozwiązaniom dotyczącym wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej podwójnej roli jaką może odgrywać w kontekście dezinformacji – jako narzędzie do jej tworzenia oraz do jej zwalczania.

¹¹ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, *Erasmus+ and European Solidarity Corps programmes digital strategy : implementation guidelines*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/9275024>

Strategia NA zakłada następujące cele realizacji priorytetu *Transformacji Cyfrowej*:

1. Wzmacnianie roli programów Erasmus+ i EKS jako narzędzi wspierających Transformację Cyfrową społeczeństwa w poszczególnych sektorach i obszarach;
2. Podnoszenie kompetencji i umiejętności cyfrowych poprzez aktywną działalność szkoleniową oraz promocję najlepszych cyfrowych praktyk;
3. Promowanie rozwiązań cyfrowych w działaniach beneficjentów, wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na rozwój transformacji cyfrowej;
4. Rozwijanie potencjału cyfrowego NA w celu poprawy efektywnego funkcjonowania całej instytucji, łącznie z doskonaleniem umiejętności cyfrowych pracowników oraz wprowadzaniem technologicznych rozwiązań;
5. Realizacja badań edukacyjnych związanych z określeniem rezultatów transformacji cyfrowej poprzez programy Erasmus+ i EKS.

Działania podejmowane przez NA są podzielone na poszczególne obszary, szczegółowo opisane w kolejnych częściach niniejszego dokumentu.

W celu zapewnienia efektywnego i kompleksowego wdrażania priorytetu, NA powołuje osobę pełniącą funkcję punktu kontaktowego ds. priorytetu horyzontalnego Transformacji Cyfrowej (Digital Contact Point – DCP). Zadaniem DCP będzie współpraca z SALTO Digital oraz Komisją Europejską w zakresie aktualizowania i wdrażania centralnej oraz krajowej strategii. Rola i działania DCP są dodatkowo wspierane przez międzysektorową grupę roboczą, w skład której wchodzi przedstawiciele biur funkcjonujących w strukturze FRSE. Członkowie grupy będą pełnili rolę doradczą dla pracowników w swoich sektorach oraz będą wsparciem dla DCP.

Celem funkcjonowania DCP oraz grupy roboczej będzie wspieranie procesów transformacji cyfrowej wewnątrz NA, jak również w podejmowanych przez nią działaniach względem obydwu programów. Na główne działania DCP oraz grupy roboczej będą składały się: identyfikacja potrzeb i wyzwań związanych z transformacją, proponowanie działań, współpraca i wymiana wiedzy z interesariuszami na różnym poziomie, monitorowanie i ocena postępów, wsparcie doradcze.

Całość działań prowadzonych przez DCP i grupę roboczą jest koordynowana przez przedstawiciela Biura Zarządu FRSE – koordynatora ds. wdrażania priorytetów horyzontalnych.

3. Działania NA

3.1. Promocja i upowszechnianie dobrych praktyk

Głównym obszarem implementacji priorytetu transformacji Cyfrowej będą działania komunikacyjne NA skierowane do wszystkich osób oraz instytucji zainteresowanych korzystaniem z oferty programów Erasmus+ oraz EKS. Działania promocyjne będą koncentrowały się na promocji programów oraz ich funkcji, jakie te programy mogą spełniać w kontekście transformacji cyfrowej:

rozwój umiejętności i kompetencji cyfrowych uczestników oraz wsparcie szeroko rozumianego cyfrowego ekosystemu instytucji. Jak pokazują badania przeprowadzone dotychczas przez NA, program Erasmus+ może zostać wykorzystany w dużym stopniu jako narzędzie wsparcia transformacji cyfrowej instytucji¹².

NA będzie promowała rozwiązania cyfrowe mające na celu wsparcie inicjatyw i projektów realizowanych w ramach programów. Takimi rozwiązaniami będą narzędzia proponowane przez Komisję Europejską (np. platformy współpracy cyfrowej, wirtualne mobilności oraz inne metody wsparcia dla beneficjentów dostępne online).

Działania promocyjne będą opierały się na formach, które pozwolą dotrzeć do możliwie największej liczby zainteresowanych. Dlatego NA będzie oferowała wydarzenia zarówno w formie stacjonarnej, jak i przy wsparciu technologii w formule hybrydowej oraz online, co pozwoli na włączenie w działania zainteresowanych z odległych miejscowości w kraju. Działania promocyjne będą o zasięgu międzynarodowym oraz krajowym. Dzięki dobrze rozwiniętej sieci Erasmus+ InnHUB¹³ oraz Regionalnych Punktów Informacyjnych FRSE¹⁴, NA będzie mogła oferować również wydarzenia na poziomie regionalnym oraz lokalnym. Wydarzenia będą miały charakter konferencji, spotkań lub seminariów poświęconych ściśle transformacji cyfrowej, jak również będą występowały jako wydarzenia towarzyszące innym działaniom podejmowanym przez NA (np. działalności Mobilnego Centrum Edukacyjnego FRSE, promującego efektywne wykorzystanie nowoczesnych technologii).

Promocja wydarzeń oraz pozostałych aktywności poświęconych priorytetowi *Transformacja Cyfrowa* będzie prowadzona poprzez kanały komunikacji takie jak media społecznościowe, newsletter FRSE oraz utworzona specjalnie w tym celu podstrona oficjalnej strony NA <https://erasmusplus.org.pl/transformacja-cyfrowa>. Podstrona będzie zawierała również materiały informacyjne, tak aby każdy zainteresowany mógł znaleźć kompleksowe informacje nt. efektywnego wdrażania priorytetu.

Promocja prowadzona przez NA będzie stale uzupełniana przez działania mające na celu wyłonienie i upowszechnianie najlepszych praktyk realizowanych przez beneficjentów w temacie *Transformacji Cyfrowej*. W tym celu NA będzie organizowała konkursy krajowe oraz międzynarodowe na najlepsze w tej dziedzinie inicjatywy, przykładami takich konkursów są: *Nasz projekt eTwinning*, *Eduinspiracje*, *Innovative Teaching Award*, *Selfie+*. Laureaci konkursów – najlepsze praktyki będą upowszechniane podczas różnego rodzaju wydarzeń odbywających w ramach działań NA.

¹² Czetwertyńska, A., Janus, A., Sobestjański, K. (2024). *Erasmus+ i cyfryzacja. Raport z badania beneficjentów*. Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

¹³ Zob. <https://erasmusplus.org.pl/erasmus-innhub>

¹⁴ Zob. <https://www.frse.org.pl/platformy-wspolpracy/poznaj-nowe-regionalne-punkty-informacyjne-frse>

Program eTwinning

eTwinning jest programem Unii Europejskiej funkcjonującym od 2005 roku, który promuje współpracę szkół w Europie wykorzystując technologie informacyjno-komunikacyjne. Jest istotnym narzędziem Komisji Europejskiej promującym rozwiązania cyfrowe w celach edukacyjnych, prowadzenia współpracy ponad granicami oraz rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli. W naturalny sposób promuje i stwarza warunki do stymulowania procesów transformacji cyfrowej w obszarze edukacji szkolnej.

NA będzie podejmować działania w celu promocji rozwiązań cyfrowych jakie oferuje eTwinning zwłaszcza w kontekście nie mających ograniczeń mobilności cyfrowych oraz doskonalenia umiejętności cyfrowych. W celu maksymalizacji efektów synergii programów Erasmus+ oraz eTwinning i dotarcia do jak największej grupy odbiorców, NA będzie współpracować z Krajowym Biurem eTwinning, prowadząc spójną komunikację z zainteresowanymi oraz beneficjentami jak również organizując wspólne wydarzenia promocyjne.

3.2. Wsparcie beneficjentów i wnioskodawców

NA będzie realizować działania w celu wsparcia beneficjentów oraz wnioskujących w ramach programów Erasmus+ oraz EKS w zakresie efektywnego wykorzystania rozwiązań cyfrowych w realizowanych inicjatywach. Na zadania realizowane przez NA będą składać się:

- Wsparcie w zakresie doskonalenia kompetencji cyfrowych oraz metodyki korzystania z technologii w celu poprawy efektywności realizowanych projektów – poprzez ofertę szkoleniową programów takich jak eTwinning czy też organizację wydarzeń z sesjami warsztatowymi poświęconymi transformacji cyfrowej;
- Budowanie bazy wiedzy, przykładów dobrej praktyki i materiałów wspierających transformację cyfrową – w oparciu o własne zasoby oraz publikacje przygotowane przez SALTO Digital, dostępne na stronie NA oraz w internetowej czytelni FRSE <https://www.frse.org.pl/czytelnia>;
- Efektywne wykorzystanie rozwiązań cyfrowych będzie omawiane na spotkaniach inauguracyjnych z beneficjentami (*kick-off meetings*) oraz w ramach każdego działania monitorującego i doradczego prowadzonego przez NA, adekwatnie do danego sektora, akcji i grupy odbiorców;
- Zapewnienie możliwości wymiany doświadczeń między beneficjentami na temat transformacji cyfrowej poprzez dostęp do wysokiej jakości materiałów, wsparcie ekspertów w tej dziedzinie oraz organizację wydarzeń sprzyjających dzieleniu się doświadczeniami i sieciowaniu.

3.3. Eksperci

NA będzie budować odpowiedni potencjał ekspercki w zakresie priorytetu transformacji cyfrowej. Grupa ekspertów współpracujących z NA w zakresie oceny wniosków o dofinansowanie oraz raportów z realizacji projektów będzie obejmować osoby z doświadczeniem w dziedzinie cyfryzacji, wykorzystania technologii, oraz wiedzą na temat cyfrowej transformacji procesów i strategii. Eksperci zostaną wybrani z należytą starannością spośród osób pracujących w instytucjach i organizacjach profesjonalnie zajmujących się transformacją cyfrową, w drodze otwartych naborów organizowanych przez NA.

W celu zapewnienia profesjonalnej oceny wniosków zgodnie z priorytetem transformacji cyfrowej, NA zadba o odpowiednie przygotowanie wszystkich ekspertów do pracy (w ramach konkretnego konkursu wniosków i akcji). Przygotowanie będzie uwzględniało właściwe wykorzystanie technologii w projektach, mające na celu zwiększenie efektywności, wspieranie realizacji działań w zakresie pozostałych trzech priorytetów czy też generowanie wartości dodanej projektu. Eksperci zostaną również uwrażliwiani na potencjalne zagrożenia, jakie może niesie ze sobą transformacja cyfrowa (w szczególności bezkrytyczne wykorzystanie narzędzi opartych o sztuczną inteligencję).

NA będzie dążyć do systematycznego poszerzania bazy ekspertów w dziedzinie cyfryzacji, którzy mogliby wspierać budowanie potencjału instytucji poprzez udział w wykładach, prelekcjach, seminariach dla beneficjentów, a także dla pracowników NA.

3.4. Rozwijanie potencjału NA

NA będzie sukcesywnie podejmować działania w celu wykorzystania potencjału jaki niosą poszczególne zmiany w ramach cyfrowej transformacji instytucji. Celem nadrzędnym tych zmian jest usprawnienie procesów oraz konkretnych działań realizowanych na co dzień przez pracowników NA. Zakłada się, że kluczową rolę w wewnętrznej transformacji cyfrowej NA odegra potencjał pracowników, dostęp do odpowiednich rozwiązań technologicznych oraz monitoring i ewaluacja wdrażania poszczególnych rozwiązań w NA.

W tym celu NA będzie:

- Organizować szkolenia z zakresu rozwijania umiejętności cyfrowych, aktualizacji wiedzy nt. trendów w cyfryzacji, rozsądnego i krytycznego korzystania z rozwiązań opartych o sztuczną inteligencję;
- Prowadzić działania uświadamiające wśród pracowników nt. potencjalnych zagrożeń związanych z rozwiązaniami cyfrowymi, takich jak kwestie związane z cyberbezpieczeństwem i wszelkie działania mające wpływ na prywatność lub utratę poufnych danych;

- W razie potrzeby wdrażać odpowiednie rozwiązania cyfrowe w oparciu o odpowiednio dobrane rozwiązania informatyczne (systemy, specjalistyczne oprogramowanie, sztuczna inteligencja) mające na celu usprawnienie poszczególnych procesów wewnętrznych, a także pracy samych pracowników. Rozwiązania będą uwzględniały troskę o kwestie środowiskowe, jak również stosunek ceny do finalnie osiągniętego efektu.

3.5. Działalność badawcza i współpraca instytucjonalna

W strukturze NA funkcjonuje Biuro Badań i Wydawnictw, którego celem jest m.in. prowadzenie analiz i prac naukowo-badawczych dotyczących zagadnień związanych z programami Erasmus+ i EKS. Jednym z jego zadań jest prowadzenie działań badawczych odnoszących się do szeroko rozumianego tematu transformacji cyfrowej i weryfikacja postępów programów w realizacji celów transformacji cyfrowej.

Biuro Badań i Wydawnictw będzie utrzymywać współpracę międzynarodową z innymi agencjami narodowymi, SALTO Digital i Komisją Europejską w celu uzyskania szerokiego dostępu do niezbędnych danych, zapewnienia użyteczności wyników prowadzonych badań oraz skutecznej implementacji wypracowanych wniosków i rekomendacji. Wyniki badań będą opublikowane na stronie NA, ogólnodostępne oraz promowane i upowszechniane podczas wydarzeń krajowych i międzynarodowych.

Słowniczek

Narodowa Agencja Programów Erasmus+ i EKS w Polsce (NA) – agencja zajmująca się wdrażaniem i zarządzaniem programami na poziomie krajowym. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji pełni rolę narodowej agencji dla programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w Polsce, organizuje konkursy wniosków i nadzoruje finansowanie projektów.

SALTO Digital – Centrum Zasobów utworzone w fińskiej Narodowej Agencji Erasmus+ przez Komisję Europejską. SALTO Digital wspiera priorytet transformacji cyfrowej programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Celem Centrum Zasobów jest promowanie cyfryzacji w dziedzinie edukacji i młodzieży.

Digital Contact Point – (Cyfrowy Punkt Kontaktowy) punkt kontaktowy ds. priorytetu horyzontalnego Transformacji Cyfrowej, który koordynuje lub promuje działania związane z transformacją cyfrową w ramach Narodowej Agencji. Jest to osoba kontaktowa dla innych NA, Komisji Europejskiej i SALTO Digital w tym temacie.